

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

Nchikọta Bara Uru Maka Onye Alakuba

Igbo

إيجبو

المُختَصَرُ المُفِيدُ لِلْمُسْلِمِ

Komitii Mmụta
nke Otu na-ahụ maka Ọrụ Ndinaya
Okpukpe Islam n'Asụsụ Dị Iche Iche

المُخْتَصَرُ الْمُفِيدُ لِلْمُسْلِمِ

Nchịkọta Bara Uru Maka Onye Alakuba

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِجَمْعِيَّةِ خِدْمَةِ الْمُحْتَوَى الْإِسْلَامِيِّ بِاللُّغَاتِ

Komitii Mmụta nke Otu na-ahụ maka Ọrụ
Ndinaya Okpukpe Islam n'Asụsụ Dị Iche Iche

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nchikọta Bara Uru Maka Onye Alakuba

Okwu Mmalite

N'aha Chineke, Onye ebere n'ụzọ niile, Onye ebere n'ụzọ puru iche

Otuto niile dịrị Chineke, Onyenwe ụwa niile, ka ngozi na udo dirikwa n'ahụ onye kachasi asopuru n'ime ndị amuma na ndị ozi, onye amuma anyị Muhammad, nakwa n'ahụ ezinulo ya na ndị enyi ya niile,

Ma mgbe nke a gasiri:

Ya mere, otu n'ime ngozi dị ukwu nke Chineke Onye Dị Elu n'ahụ mmadu bu igosi ya na Islam, iguzosi ike n'ime ya, nakwa ime omume kwekorọ n'ikpe na iwu ya, N'ime akwukwo a, onye Alakuba na-amuta ntala ndi na-edozi okpukpe ya n'uzo di nkenke, nke na-akowara ya ihe ndi bu isi gbasara okpukpe a di ukwu; iji mubaa n'imara Onyenwe ya Onye Dị Elu, imara okpukpe ya bu Islam, nakwa imara Onye Amuma ya bu Muhammad ﷺ; ka o wee fee Chineke Onye Dị Elu ofufe site n'ezi nghota nakwa ihe omuma.

Amamihe di n'okike umu mmadu

Chineke Onye Dị Elu kere anyi maka amamihe di ebube, nke bu ife naani Ya ofufe na-enweghi onye

mmekọ, dika O siri kwuo (Onye di nsọ):

{وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾}

{Ma ekeghi m ndi jinn na mmadu ma o bughi naani ka ha wee na-eke m ofufe.} [Suratul Adh-Dhariyat: 56] Ya bu: ka ha weputa Ya iche n'ofufe so naani Ya, O nweghi onye na-ekekoriya ya na Ya, Nke a bu nzube di ebube nke omume anyi na ebumnuche anyi niile n'ubu a gbadoro ukwu na ya, Onye Di Nso siri:

{أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾}

{O bu na unu chere na Anyi kere unu n'efu, nakwa na a gaghi akpoghachi unu n'ebe Anyi no?}

Ya mere, Chineke kachasi elu, Eze nke eziokwu, o dighi chi ozọ ma e wezuga Ya, Onyenwe Oche-eze di ugwu.} [Surah Al-Mu'minun: 115-116].

Onyenwe m bu Chukwu

Onye Di Elu Siri:

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾}

{O unu ndi mmadu, feenu Onyenwe unu ofufe, Onye kere unu nakwa ndi buru unu uzọ bia, ka unu wee nwee ike ichebe onwe unu.}

[Surah Albakara: 21].

Onye Dị Elu Sịrị:

{هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ...}

{Ọ bụ Chineke, Onye ọ dịghị chi ọzọ ma e wezuga Ya.} [Surah Al-Hashr: 22].

Onye Dị Elu Sịrị:

{...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ}

{Ọ dịghị ihe ọ bụla yiri Ya; Ọ bụkwa Ya bụ Onye na-anụ ihe niile, Onye na-ahụ ihe niile.} [Surah Ash-Shura: 11].

Chineke bụ Onyenwe m nakwa Onyenwe ihe niile, Onye Nwe Ihe, Onye Okike, Onye Na-enye Ihe Oriri, Onye Na-achikwa ihe niile.

Ọ bụ naanị Ya kwesiri ofufe, o nweghi Onyenwe ọzọ ma e wezuga Ya, o nweghikwa Chi ọzọ na-abughị Ya.

Ọ nwere Aha Ọma na àgwà ndị dị elu nke Ọ kwadoro maka Onwe ya, nakwa nke onye amuma Ya ﷻ kwadoro maka Ya, nke ruru ogo kachasi elu n'izu okè na idi mma, ọ dịghị ihe ọ bụla yiri Ya; Ọ bụkwa Ya bụ Onye na-anụ ihe niile, Onye na-ahụ ihe niile.

Ụfọdụ n'ime aha Ya kachasi mma bụ:

Onye Na-enye Ihe Oriri, Onye Obi Ebere, Onye nwere ike niile (Al-Qadir), Onye Eze, Onye na-anụ ihe niile (As-Sami'), Onye Udo, Onye na-ahụ ihe niile (Al-Basir), Onye Nlekota, Onye Okike, Onye Dị

Nwayọọ, Onye Zuru Ezu, Onye Na-agbaghara Mmehie.

Onye Na-enye Ihe Oriri: Onye na-ahụ maka ihe oriri nke ndị ohu, nke na-akwado obi ha nakwa ahụ ha.

Onye ebere n'ụzọ niile: Onye nwe ebere sara mbara dị ukwu, nke gbasara ihe niile.

Onye nwere ike niile (Al-Qadir): Ọ bụ Onye nwere ike zuru okè, Onye ọ dighi adighi ike ma ọ bụ ike ọgwụgwụ na-abiakwasị Ya.

Eze (Al-Malik): Ọ bụ Onye a kọwara site n'àgwà nke ịdị ukwu, ike, nakwa ịchikwa; Onye nwe ihe niile, Onye na-eme ihe ọ bụla O chọrọ n'ime ha.

Onye na-anụ ihe niile (As-Samī'): Onye na-anụ ihe niile a na-anụ, ma ihe zoro ezo ma ihe putara ìhè, ma na-anụkwa arịrịọ ndị ohu Ya nakwa arịrịọ ha na-arịọsi Ya ike.

Udo (As-Salam): Onye na-enweghị erughị eru, nkwarụ, nakwa ntupọ ọ bụla.

Onye na-ahụ ihe niile (Al-Basir): Onye ọhụhụ Ya gbara ihe niile gburugburu ọbụlagodi ma ọ dị ntakiri ma ọ bụ dị obere, Onye nwere nleba anya n'ihe niile, Onye maara ha nke ọma, nakwa Onye maara ihe zoro ezo dị n'ime ha.

Al-Wakil: Onye na-ahụ maka ihe oriri nke ihe ndị O kere, nakwa Onye na-elekọta ha maka ọdịmma ha, na Onye ahụ nke wegahaara nlekọta ndị nso Ya, wee mee ka ihe dịrị ha mfe, ma burụkwa onye zuuru

ha n'ihe omume niile.

Onye Okike: Onye mere ka ihe dịrị nakwa Onye cheputara ha n'enweghị ihe atụ ọ bụla bu ụzọ.

Onye obioma (Al-Latif): Onye na-emere ndị ohu Ya ihe ọma, na-emere ha ebere, ma na-enye ha ihe ha rịrọ.

Al-Kaafii (Onye Zuru Oke): Onye na-ezuru ndị ohu Ya ihe niile dị ha mkpa, na Onye e ji enyemaka Ya ezu oke pụọ n'aka ndị ọzọ, ma bụrụkwa Onye e ji ezu oke pụọ n'aka onye ọ bụla ọzọ na-abughị Ya.

Onye na-agbaghara: Onye na-echebe ndị ohu Ya pụọ n'ihe ọjọọ nke mmehie ha, ma Ọ naghị ata ha ahụhụ maka ya.

Onye-amụma m Muhammad ﷺ

Okwu Ya, Onye Dị Elu:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾

{N'ezie, Onye Ozi sitere n'ime unu abiakwutela unu. Ahụhụ unu na-ewute ya, ọ na-anụ ọkụ n'obi maka unu, ọ bụkwa onye obioma nakwa onye nwere ebere n'ebe ndị kwere ekwe nọ.} [Surah At-Tawbah: 128].

Onye Dị Elu Sịrị:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾

{Anyị ezipughị gị belusọ dika ebere nye ụwa niile.} [Surah Al-Anbiya: 107].

Muhammad ﷺ: Ebere e nyere dị ka onyinye:

Ọ bụ Muhammad nwa Abdullah, nwa Abdul-Muttalib, nwa Hashim. Hashim si na Quraysh, Quraysh esikwa na ndị Arab.

Nne ya: Aminah ada Wahb, na onye nyere ya ara: Halimah as-Sa'diyyah. Ọ lụrụ ﷺ nwunye iri na otu, o wee nwụọ hapụ itoolu n'ime ha.

Onye-amụma ﷺ nwere ụmụ asaa, ụmụ nwoke atọ na ụmụ nwaanyị anọ. Ụmụ nwoke ahụ bụ: Al-Qasim, Abdullah, na Ibrahim, ma ụmụ nwaanyị ahụ bụ: Zaynab, Ruqayyah, Umm Kulthum, na Fatimah.

Ọ bụ iwu irubere ya isi n'ihe ọ bụla o nyere n'iwu, ikwere ya n'ihe ọ bụla o kwuru, izere ihe niile ọ machibidoro nakwa nke ọ dọrọ aka na ntị megide ya, nakwa na a gaghi efe Chineke ofufe ma e wezuga n'uzọ O weputara n'iwu.

Ozi ya na ozi nke ndị amụma niile bu ya ụzọ bụ ikpọ òkù ka e fee naanị Chineke ofufe, n'enweghi onye ọ bụla ha na Ya na-ekekọrịta; Onye Dị Elu kwuru:

{وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ (٥٥)}

{Anyị ezipughị onye ozi ọ bụla tupu gi, beluso na Anyị kpugheere ya na ọ dighị chi ọzọ kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezuga Mụ, ya mere, feenụ M ofufe.} [Surah Al-Anbiya: 25].

Ọ bụkwa ﷺ akara mmechi nke ndị amụma nakwa

ndị ozi, dị ka Onye Dị Nsọ siri:

{مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولُ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾}

{Muhammad abụghị nna onye ọ bụla n'ime ụmụ nwoke unu, kama ọ bụ Onye Ozi Chineke nakwa akara mmechi nke ndị amụma. Chineke bụkwa Onye maara ihe niile.} [Surah Al-Ahzab: 40].

Chineke Onye Dị Elu zitere ya na okpukpe Islam gakwuru ndị mmadụ niile, dika Onye Dị Nsọ siri:

{وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾}

{Anyị ezipụghị gị belụsọ nye ndị mmadụ niile dị ka onye na-eweta ozi ọma na onye na-adọ aka ná ntị, ma ihe ka ọtụtụ n'ime ndị mmadụ amaghị.} [Surah Saba: 28].

Na o nwere ﷺ ikike dị ukwu n'ebe onye Alakuba ọ bụla nọ, ụfọdụ n'ime ha bụ:

1- Inwe okwukwe n'okwa onye amụma ya na eziokwu ya, nakwa n'enweghị ndudue nke ihe o wetara nke bụ oké iwu, na irubere ya isi nakwa isoro ya n'ime ya, Chineke Onye Dị Elu kwuru si:

{وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾}

{Ọ naghikwa ekwu okwu site n'agụụ obi ya.

Ọ bughị ihe ọzọ belụsọ mkpughe a na-ekpughe.}

[Surah An-Najm: 3-4].

2- Iwu ihu ya ﷺ n'anya, nakwa iburu ya ụzọ karịa

ihụ onwe onye, nwa, nakwa ihe niile e kere eke n'anya; nakwa ihe ihunanya a siri choọ bụ ikwekọ na Onye Amuma ﷺ n'uzọ nduzi ya, irubere ya isi n'ihe ọ bụla o nyere n'iwu, nakwa izere ihe niile ọ machibidoro nakwa nke ọ doro aka na ntị megide ya.

3- Ihụ iwu ikwanyere ya ùgwù, ikwado ya, isopuru ya nakwa ibuli ya elu ﷺ.

4- Iriroro ya ngozi ﷺ, nke bụ: Inye ya otuto ﷺ, na iriọ Chineke ka O bulie aha ya elu, meekwa ka ọ bawanye na nsopuru na ùgwù, Ọ sirị ﷺ:

(مَنْ صَلَّى عَلَى صَلَاةٍ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا).

"(Onye ọ bụla kpeere m otu ekpere ngozi, Chineke ga-eji ya gozie ya ugboro iri)" Muslim koro ya.

5- Imachibido igabiga okè (Ghuluww) n'ikike ya ﷺ na ibuli ya elu karịa okwa nke Chineke nyere ya, n'ihì na Onye Amuma ﷺ doro aka ná ntị kachasi sie ike gbasara nke a, ebe ọ sirị ﷺ:

(لَا تُظْرُونِي كَمَا أَظَرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ، فَقُولُوا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ) رواه البخاري.

(Etonula m gabiga okè, dika ndi Kraist siri too nwa Maryam, n'ezie, a bu m naani ohu Ya, ya mere sinu: Ohu Chineke, na Onye Ozi Ya)

Al-Bukhari koro ya.

N'ime njirimara ya ﷺ:

Eziokwu, Ebere, İdî nwayo, Ndidî, Obi ike, Aka nchere (Karam), Àgwà oma, Ikpe ziri ezi, İdî umeala n'obi, Mgbaghara.

Qur'an Dì Ebube bụ okwu nke Onye Nwe m.

Onye Dì Elu Sịrì:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا﴾

{O unu ndi mmadu, n'ezie ihe akaebe sitere n'aka Onyenwe unu abiakwutela unu, ma Anyi kpugheere unu ihe doro anya.}

[Surah An-Nisaa: 174].

Qur'an Dì Ebube bụ okwu Chineke Onye Dì Elu nke O kwuru n'ezie, nke O wedataara Onye Amuma Ya Muhammad ﷺ iji weputa umu mmadu site n'ochichiri gaa n'ihè, nakwa idu ha gaa n'uzo kwu ozo. Onye o bula guru ya ga-enweta ugwo oru di ukwu, ma onye o bula tinyere ntuziaka ya n'oru ga-eso uzo ziri ezi. Site n'aka Abdullah bin Mas'ud (ka Chineke nwee afọ ojuju n'ebe ya no), o kwuru si: Onye Ozi Chineke ﷺ kwuru si:

﴿مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ حَرْفٌ، وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَا مٌ حَرْفٌ، وَمِمْ حَرْفٌ﴾.

(Onye o bula guru otu mkpuru akwukwo site n'Akwukwo Chineke, o ga-enweta otu ezi omume

maka ya, ma ezi omume ahụ dị okpukpu iri nke ya, anaghị m asi na {Alm} bụ otu mkpụrụ akwụkwọ, kama Alif bụ otu mkpụrụ akwụkwọ, Lam bụ otu mkpụrụ akwụkwọ, na Mim bụ otu mkpụrụ akwụkwọ) At-Tirmidhi kọrọ ya.

Chineke Onye Dị Elu chebere ya puo na mgbanwe na mmebi, wee mee ya ihe iriba ama ga-adigide adigide ruo Ubochi Mbilite n'Onwu, Onye di nsọ Siri:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

{N'ezie, Anyị onwe Anyị kpughere Ncheta ahụ, ma n'ezie, Anyị bụ ndị na-echekwa ya.} [Surah Al-Hijr: 9] Ma onye o bula zọrọ na Qur'an ezughị ezu ma o bụ na a gbagoro ya; onye ahụ bụ onye na-agonahụ Chineke Onye Dị Elu nakwa onye ozi Ya ﷺ, o bukwaa onye pụrụ n'okpukpe Islam.

Qur'an Dị Ebube na-agụnye ihe akwụkwọ ndị bu ya uzọ nwere, nakwa mgbakwunye n'ihe ndị a choro sitere n'aka Chineke na ezi omume nke mkpuruobi, o na-akwadokwa eziokwu biara n'ime ha, o nweghikwa akwụkwọ o bula sitere n'aka Chineke Onye Dị Elu n'oge a nke a ghaghị igbaso, ido nsọ, iji igu ya na-eke ofufe, nakwa isoro ihe di na ya; beluso Qur'an Dị Ebube.

Okpukpe m bụ Islam.

Okwa nke okpukpe di ato: Islam, Imaan (Okwukwe), na Ihsan.

Okwa nke mbụ: Okpukperechi nke Islam

Islam bụ: ntinye onwe nye Chineke site n'Idi n'otu (Tawhid), irubere Ya isi, nakwa ijusi isoro Chineke tonyere ihe ozọ (Shirk) na ndi na-eme ya.

Ogidi nke Islam

O siri (udo na ngozi Chineke diri ya) ﷺ:

(يُبَيِّتُ الْإِسْلَامَ عَلَى خَمْسٍ، شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ، وَصَوْمَ رَمَضَانَ، وَحَجَّ الْبَيْتِ).

"(E wuru Islam n'elu ihe ise: igba àmà na o dighi chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezugha Chineke, nakwa na Muhammad bu Onye Ozi Chineke, na ikpe ekpere, na inye Zakat, na ibu onu nke Ramadan, nakwa iga njem Hajj n'Ulo Nso ahụ.)" E kwekoritara na ya.

Ogidi nke Islam bu ofufe diiri onye Muslim o bua, Islam nke mmadu anaghi adi ire beluso ma o kweere na ha bu iwu nakwa iru ha; n'ih i na e wukwasiri Islam n'elu ha, ya mere e ji kpoo ha ogidi nke Islam.

Ogidi ndi a bu:

Ogidi nke mbu: igba àmà na o dighi chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezugha Chineke, nakwa na Muhammad bu Onye Ozi Chineke.

Onye Di Elu Siri:

(فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ...)

{Ya mere, mara na ọ dighi chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezuga Chineke.

[Surah Muhammad: 19].

Nakwa okwu Ya, Onye Di Elu:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ﴾

{N'ezie, Onye Ozi sitere n'ime unu abiakwutela unu. Ahuhu unu na-ewute ya, ọ na-anu oku n'obi maka unu, ọ bukwa onye obioma nakwa onye nwere ebere n'ebe ndi kwere ekwe no.}

[Surah At-Tawbah: 128].

Ihe igba ama na ọ dighi onye kwesiri ofufe n'ezie ma e wezuga Chineke putara bu: ọ nweghi onye kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezuga Chineke.

Ihe igba ama na Muhammad bu Onye Ozi Chineke putara bu: irubere ya isi n'ihe ọ bula o nyere n'iwu, ikwere ya n'ihe ọ bula o kwuru, izere ihe niile ọ machibidoro nakwa nke ọ dorọ aka na nti megide ya, nakwa na a gaghị efe Chineke ofufe ma e wezuga n'uzo O weputara n'iwu.

Ogidi nke Abu: Iguzobe ekpere.

Okwu Ya, Onye Di Elu:

﴿...وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ...﴾

{...Guzobeenu ekpere...} [Surah Albakara: 110].

Iguzobe ekpere na-abu site n'iru ya n'uzo nke Chineke Onye Di Elu nyere n'iwu, nakwa nke Onye

Ozi ya Muhammad ﷺ kuziiri anyị.

Ogidi nke atọ: Inye Zakat.

Onye Dị Elu Sịrị:

{...وَأْتُوا الزَّكَاةَ...}

{...Na-enyenụ Zakat...} [Surah Albakara: 110].

Chineke Onye Dị Elu mere Zakat ka ọ bụrụ iwu dị ka ule maka eziokwu nke okwukwe onye Alakuba, ibụ ihe na-egosi ekele nye Onyenwe ya maka ihe O nyere ya n'ime ngozi akụ na ụba, nakwa iji nyere ndị ogbenye na ndị nọ na mkpa aka.

Na inye Zakat bụ site n'inye ya ndị ruru eru.

Ọ bụ ikike iwu kwadoro n'ime akụ na ụba ma ọ bụrụ na o ruo ọtụtù a kapiri ọnụ, nke a na-enye otu mmadụ asatọ ndị Chineke kpọrọ aha n'ime Qur'an Nso, n'ime ha bụ ndị ogbenye na ndị nọ ná mkpa.

N'irụ ya kwa, a na-egosiputa ebere na omiiko, isachapụ àgwà onye Alakuba nakwa akụ na ụba ya, inye mkpụrụobi ndị ogbenye na ndị nọ na mkpa afọ ojuju, nakwa iwusi njikọ ihunanya na ibụ nwanne ike n'etiti ndị nọ n'ime ọha mmadụ ndị Alakuba. N'ihi nke a, onye Alakuba na-eme ezi omume na-eweputa ya site n'obi ọcha, na-enwe ọnụ n'irụ ya, n'ihi ọnụ ọ na-enye ndị ọzọ.

Ma ọnụego Zakat nke akụ na ụba bụ 2.5% n'ime akụ e chekwaara echekwa, nke gụnyere ọlaedo, ọlaọcha, ego akwụkwọ, nakwa ngwongwo azumahia a kwadebere maka ire ere na izuta iji

nweta uru; ma ọ bụrụ na ọnu ahịa ya eruo otu oke a kara aka, ma otu afọ zuru ezu agafeela ya.

Otu a kwa, inye Zakat bụ iwu nye onye nwere ọnu ogugụ a kapiri ọnu n'ime anụ ụlọ (kamel, ehi, na aturu), ma ọ bụrụ na ha na-ata ahịhia nke ala n'ihe ka ukwu n'afọ n'enweghi onye nwe ha inye ha nri.

Otu a kwa, Zakat bụ iwu n'ihe na-esi n'ala apụta di ka Rikaaz — nke bụ ihe a chọtara site n'ihe a liri n'oge amaghi ihe (Jahiliyyah) —, nakwa di ka mkpuru okuku, mkpuru osisi, na ihe a na-egwuputa n'ala, ma ọ bụrụ na ha eruo okè a kapiri ọnu.

Ogidi nke anọ: Ibu ọnu nke ọnwá Ramadan.

Onye Di Elu Siri:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

{O unu ndi kwere ekwe, e denyere unu ibu ọnu n'iwu, dika e siri denye ya nye ndi bu unu ụzọ, ikekwe unu ga-echebe onwe unu.}

[Surah Albakara: 110].

Ramadan bụ: ọnwá nke itoolu n'afọ nke kalenda Hijri, ọ bụkwa ọnwá a na-akwanyere ụgwù n'etiti ndi Alakuba, o nwekwara ọndu puru icha karịa ọnwá ndi ọzọ nke afọ, nakwa ibu ọnu ya n'ozuzu ya bụ otu n'ime ogidi ise nke Islam.

Ibu ọnu nke Ramadan bụ: ofufe a na-enye

Chineke Onye Dị Elu site n'izere nri, ihe ọ̀nụ̀nụ̀, na mmekọahụ̀, nakwa ihe ndị ọzọ niile na-emebi ibu ọ̀nụ̀ site na chi ọ̀bụ̀bọ̀ ruo n'ọdịda anyanwụ̀ n'ụ̀bọchị niile nke ọ̀nwa Ramadan a gọziri agozi.

Ogidi nke ise: Iga njem Hajj n'Ụlọ Nsọ nke Chineke.

Okwu Ya, Onye Dị Elu:

﴿...وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا...﴾

{Ọ bụ ọrụ dịiri ndị mmadụ n'ebe Chineke nọ iga njem Hajj n'Ụlọ ahụ, maka onye ọ bụla nwere ike ichọta ụzọ ije ya.} [Surah Al Imran: 97].

Njem Hajj dịiri onye ọ bụla nwere ike ichọta ụzọ ije ya, otu ugboro n'ime ndụ. Ọ bụ: inwe ebumnuche iga n'Ụlọ Nsọ nakwa ebe nsọ ndị dị na Meka a kwanyeere ụgwù iji ruo ofufe ụfọdụ n'oge akọwaputara. N'ezie, Onye Amuma ﷺ agaala njem Hajj, ndị amuma ndị ọzọ tupu ya jekwaranyị njem Hajj. Chineke nyekwara Ibrahim (udo diri ya) iwu ka ọ kpọsaa okù njem Hajj n'etiti ndị mmadụ, dika Chineke Onye Dị Elu koro banyere nke a n'ime Qur'an Nsọ wee si:

﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾﴾

{Kpọsaakwa maka njem Hajj n'ime ndị mmadụ, ha ga-abiakwute gi n'ụkwụ nakwa n'elu anụ njem ọ bụla tara ahụ, ndị ga-esi n'okporo ụzọ ọ bụla dị anya abia.} [Surah Al-Hajj: 27].

Ọkwa nke abụọ: Imaan (Okwukwe)

Okwukwe: ọ bụ nkwupụta, ịkwere kpamkpam, na nnabata zuru oke n'ihe niile Chineke na onye ozi Ya nyere iwu ịkwere na ha, nakwa irubere isi n'èzí na n'ime. Ya mere, ọ bụ ịkwere nke obi, na nkwenye ya nke gụnyere ọrụ nke obi, nakwa ọrụ nke ahụ, nke a gụnyekwara iguzosi ike n'okpukpe ahụ niile. Ọ na-abawanye site n'irube isi ma na-ebelata site n'inupụ isi.

Ogidi nke Okwukwe

A jụrụ Onye Amụma ﷺ gbasara Okwukwe (Imaan), ọ sịrị:

(أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ).

(ịkwere na Chineke, na ndị mmụọ ozi Ya, na akwụkwọ Ya, na ndị ozi Ya, na n'Ụbọchị Ikpeazụ, nakwa ịkwere n'ihe Chineke kara aka (Qadar), ma ihe ọma ya ma ihe ọjọọ ya).

Ogidi nke Okwukwe bụ ofufe dị n'obi nke bụ iwu dịrị onye Islam ọ bụla, Islam nke mmadụ adighịkwa abụ eziokwu belusọ n'ikwere na ha, nakwa iru ọrụ n'uzọ kwekọrọ na ha, n'ihị nke a ka e ji kpọọ ha Ogidi nke Okwukwe. Ọdịiche dị n'etiti ya na Ogidi nke Islam bụ: na Ogidi nke Islam bụ ọrụ putara ihè nke mmadụ na-arụ site n'akụkụ ahụ ya dị ka ikwuputa akaebe abụọ ahụ, na ikpe ekpere, na

inye Zakat, ebe Ogidi nke Okwukwe bụ ọrụ dị n'ime obi nke mmadụ na-arụ site n'obi ya dị ka: ikwere na Chineke, na ndị mmụọ ozi Ya, na akwụkwọ Ya, na ndị ozi Ya.

Ogidi nke mbụ: Ikwere na Chineke.

Onye Dị Elu Sịrị:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ...﴾

{N'ezie, ndị kwere ekwe bụ naanị ndị ahụ kwere na Chineke...} [Surah An-Nur: 62].

Anyị kwere n'ịdị adị nke Chineke, anyị kwerekwa n'ịdị n'otu Ya n'Ọbụbụenwe Ya (Rububiyyah), n'Ọbụbụchi Ya (Uluhiyyah), nakwa n'aha Ya nakwa àgwà Ya, yabụ ikwere na Chineke gụnyere ihe ndị na-esonụ:

- Ikwere n'ịdị adị Ya, Onye Dị Nsọ nakwa Onye Dị Elu.

- Inwe okwukwe n'ọbụbụeze Ya, asọ ịrị Ya, Onye Dị Elu, nakwa na Ọ bụ Onye Nwe ihe niile, Onye kere ya, Onye Na-enye ya Ihe Oriri, nakwa Onye na-achịkwa ihe omume ya.

- Ikwere n'Ọbụbụchi Ya, Onye Dị Elu, nakwa na Ọ bụ Onye kwesiri ofufe sọ naanị Ya, na-enweghi onye ọ bụla ha na Ya sokoro n'ihe ọ bụla n'ime ha: dị ka ekpere, iriọ aririọ, ikwa nkwa, ichu àjà, ichọ enyemaka, ichọ nchebe, nakwa ofufe nile ndị ọzọ.

- Ikwere n'aha Ya ndị mara mma, nakwa njirimara Ya ndị dị elu nke O kwupụtara maka

Onwe Ya, ma ọ bụ nke Onye Amụma Ya ﷻ kwupụtara maka Ya, nakwa ịgọnahụrụ ihe O gọnahụrụ maka Onwe Ya, ma ọ bụ ihe Onye Amụma ﷻ gọnahụrụ maka Ya, nakwa na aha Ya na njirimara Ya ruru ogo kachasi elu n'izu okè na ịma mma, nakwa na o nweghi ihe ọ bụla di ka Ya, Ọ bụkwa Onye na-anụ ihe, Onye na-ahụ ụzọ.

Ogidi nke abụọ: Ịkwere ná ndị mmụọ ozi.

Onye Dị Elu Siri:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولَى أَجْنَحَةٍ مَّتَنًى
وَتِلْكَ أَمْثَلُ زُرْبَاعٍ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾﴾

{Otuto niile diri Chineke, Onye kere eluigwe nakwa ụwa, Onye mere ndi mmụọ ozi ka ha buru ndi ozi, ndi nwere nku abụọ abụọ, nakwa atọ atọ, nakwa anọ anọ. Ọ na-atụkwasi n'okike ihe ọ bụla Ọ chọrọ. N'ezie, Chineke bụ Onye puru ime ihe niile.}
[Surah Fatir: 1].

Anyi kwere na ndi mmụọ ozi bu ụwa a na-adighi ahụ anya (Ghayb), nakwa na ha bu ndi ohu Chineke, O kere ha site n'ìhè, ma mee ka ha buru ndi na-erubere Ya isi na ndi na-eweda onwe ha n'ala nye Ya.

Ha bu ndi e kere eke di ukwu nke na ọ dighi onye nwere ike ighota ike ha nakwa ọnụogugu ha ma e wezuga Chineke Onye Dị Elu, onye ọ bụla n'ime ha nwekwara njirimara, aha, nakwa oru nke

Chineke Onye Dị Elu nyere ha kpomkwem. Otu n'ime ha bụ Jibril (ka udo dịrị ya), onye e nyefere ọrụ mkpughe, ka o jiri ya site n'aka Chineke Onye Dị Elu arịdakwuru ndị ozi Ya.

Ogidi nke atọ: Ikwere N'Akwukwo Nso

Onye Dị Elu Sịrị:

﴿قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾

{Sịny: “Anyị ekwerela na Chineke, nakwa n'ihe e zidataara anyị, nakwa n'ihe e zidataara Ibrahim, Isma'il, Ishaq, Ya'qub, nakwa ndị ebo asaa ahụ (Al-Asbat). Nakwa n'ihe e nyere Musa na Isa nakwa n'ihe e nyere ndị amụma sitere n'aka Onyenwe ha. Anyị adighị akpa oke n'etiti onye ọ bụla n'ime ha, anyị bụkwa ndị na-edonye onwe anyị nye Ya”}

[Surah Albakara: 136].

Anyị kwere na Chineke Onye Dị Elu ziteere ndị ozi Ya akwukwo nso, dị ka ihe akaebe nye ụwa niile, nakwa ụzọ doro anya maka ndị na-arụ ọrụ.

Ha na-akuziri ha amamihe site na ya, ma na-eme ka ha dị ọcha.

Nakwa na Chineke (Onye Nso), site n'izipụ onye amụma Ya Muhammad ﷺ nye mmadụ niile, o sitere n'Iwu (Shari'ah) ya wee kagbuo iwu niile bu ya ụzọ, ma mee ka Qur'an dị ebube bụrụ nke na-achikwa

akwụkwọ nsọ niile ma na-akagbu ha. Ma Chineke ahụla na e chekwara Qur'an dị ebube pụọ na mgbanwe ma ọ bụ mmegharị ọ bụla, ya mere Onye Dị Elu kwuru si:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

{N'ezie, ọ bụ Anyị kpughere Ncheta ahụ, ma n'ezie Anyị bụ ndị na-echekwa ya.} [Surah Al-Hijr: 9]; N'ihia na Qur'an Dị Ebube bụ akwụkwọ ikpeazụ Chineke Onye Dị Elu ziteere ihe a kpọrọ mmadụ, onye amụma Ya bụ Muhammad ﷺ bụkwa onye ikpeazụ n'ime ndị ozi, okpukpe Islam bụkwa okpukpe Chineke họtọrọ dị ka nke na-amasị Ya maka ihe a kpọrọ mmadụ ruo n'ogwugwu ụwa, Chineke Onye Dị Elu siri:

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ...﴾

{N'ezie, okpukpe n'ebe Chineke nọ bụ Islam...} [Surah Āl-īmran: 19].

Akwụkwọ Nsọ ndị si n'igwe nke Chineke Onye Dị Elu kpọrọ aha n'ime Akwụkwọ Ya bụ:

Qur'an Dị Ebube: Chineke wedataara ya Onye Amụma Ya Muhammad ﷺ.

Torah: Chineke wedataara onye amụma Ya Musa, udo dịrị ya.

Injil: Chineke wedataara onye amụma Ya Isa (ka udo dịrị ya).

Zabur: Chineke wedatara ya n'ahụ onye amụma

Ya Dawud (udo dịrị ya).

Akwụkwọ Ibrahim: Chineke wedataara onye amụma Ya Ibrahim (udo dịrị ya).

Ogidi nke anọ: Ikwere Ná Ndị Ozi

Onye Dị Elu Sịrị:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

{Ma n'ezie, Anyị ezitela Onye Ozi n'ime mba ọ bụla ka ha fee Chineke ofufe ma zere Taghut...}

[Surah An-Nahl: 36].

Anyị kwere na Chineke Onye Dị Elu zitere ndị ozi n'ebe ndị O kere eke nọ, ka ha kpọọ ha òkù ka e fee naanị Chineke ofufe, n'enweghị onye ọ bụla ha na Ya na-ekekọrịta, nakwa iju ihe ọ bụla a na-eфе ofufe na-abughị Ya, Onye Dị Elu.

Nakwa na ha niile bụ ụmụ mmadụ, bụrụ ụmụ nwoke nakwa ndị ohu Chineke, na ha bụ ndị na-ekwu eziokwu e kweere na ha, ndị na-atụ egwu Chineke a pụrụ itụkwasi obi, ndị nduzi a duziri n'ụzọ ziri ezi, ndị Chineke ji ihe irịba ama ndị na-egosi eziokwu ha kwado, nakwa na ha zisasiri ihe niile Chineke jiri zite ha, nakwa na ha niile nọ n'elu eziokwu doro anya, na nduzi putara ihè.

Ikpọ òkù ha kwekọrịtara, site n'onye nke mbụ n'ime ha ruo n'onye nke ikpeazụ ha, na ntọala okpukpe, nke bụ: iwepụta naanị Chineke (Onye Dị Ebube, Onye Dị Ukwuu) n'ofufe, nakwa ighara inye Ya onye mmekọ.

Ogidi nke ise: Ikwere n'Ụbọchị Ikpeazu.

Okwu Ya, Onye Dị Elu:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ

اللَّهِ حَدِيثًا﴾

{Chineke, ọ dighị chi ọzọ ma e wezuga Ya. N'ezie, Ọ ga-achikọta unu n'Ụbọchị Mbilita n'ọnwụ nke obi abụọ adighị na ya. Ònye ka okwu ya bụ eziokwu karịa Chineke?} [Surah An-Nisaa: 87].

Anyị kwere n'Ụbọchị Ikpeazu, nke bụ Ụbọchị Mbilita n'Ọnwụ nke ụbọchị ọzọ na-adighị ma ọ gasị, anyị kwerekwa n'ihe niile metụtara ya, site n'ihe Onyenwe anyị Onye Dị Elu ma Dị Ebube kọrọ anyị n'Akwụkwọ Ya Dị Nsọ ma ọ bụ ihe onye amụma anyị bụ Muhammad ﷺ kọrọ anyị gbasara ya, dị ka: ọnwụ mmadụ, mkpọlite n'ọnwụ, nchikọta, iriọchitere aririọ, ihe ọtụtù, iza ajujụ, Jannah na Ọkụ, nakwa ihe ndị ọzọ metụtara Ụbọchị Ikpeazu.

**Ogidi nke isii: Ikwere n'Akàrààkà (Qadar),
ma ọ bụ ihe ọma ya ma ọ bụ ihe ọjọọ ya.**

Okwu Ya, Onye Dị Elu:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾

{N'ezie, Anyị kere ihe niile n'òtùtù a kara aka.} [Surah Al-Qamar: 49].

Anyị kwere n'Akàrààkà (Qadar) nke ọma ya na nke ọjọọ ya, nke bụ nhazi Chineke Onye Dị Elu maka

ihe ndị O kere eke, dịka ihe ọmụma Ya siri buru ụzọ mara, yana ihe amamihe Ya chọrọ, nakwa na ihe omume niile na-adakwasị ihe ndị e kere eke n'ụwa a bụ site n'ihe ọmụma Chineke nakwa akàrààkà Ya, Onye Dị Nsọ nakwa Onye Dị Elu, yana njikwa Ya, Ya naanị n'enweghị onye òkè ọ bụla, nakwa na e dere akàrààkà ndị a ede tupu e kee mmadụ, nakwa na mmadụ nwere uche yana ọchịchọ (Mashi'ah), nakwa na ọ bụ ya na-eme omume ya n'ezie; ma nke ahụ niile anaghị apụ n'ihe ọmụma Chineke, uche Ya, yana ọchịchọ (Mashi'ah) Ya.

Ya mere, ikwere n'Akàrààkà Chineke gbadoro ụkwụ n'ọkwa anọ, ha bụ:

Nke mbụ: Ikwere n'amamihe Chineke nke zuru oke, nke gbara ihe niile gburugburu.

Nke abụọ: Ikwere na Chineke dere ihe niile ga-adị ruo Ụbọchị Mbilit n'Onwụ.

Nke atọ: Inwe okwukwe n'ọchịchọ (Mashi'ah) Chineke nke na-emezu, nakwa ike Ya zuru oke, ya mere, ihe O chọrọ na-adị, ma ihe O na-achọghị anaghị adị.

Nke anọ: Inwe okwukwe na Chineke bụ Onye kere ihe niile, na ọ dighị onye ya na Ya bụ òtù n'okike Ya.

Ọkwa nke atọ: Ihsan (Ime ezi omume)

Ime ihe ọma (Ihsan), ọ bụ: ka i fee Chineke ofufe dịka a ga-asị na ị na-ahụ Ya, n'ihì na ọ bụrụ na ị

naghị ahụ Ya, n'ezie Ọ na-ahụ gị. Onye kachasi elu kwuru, si:

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾

{N'ezie, Chineke nonyere ndị na-atụ egwu Ya nakwa ndị na-eme ezi omume.}

[Surah An-Nahl: 128].

Idi ọcha (Wudu/Taharah).

Okwu Ya, Onye Dị Elu:

﴿...إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾

{...N'ezie, Chineke hụrụ ndị na-echegharị n'anya, Ọ hụkwara ndị na-eme ka onwe ha dị ọcha n'anya} [Surah Albakara: 22].

Ọ siri (udo na ngozi Chineke diri ya)ﷺ:

(مَنْ تَوَضَّأَ نَحْوَ وُضُوئِي هَذَا، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ لَا يُحَدِّثُ فِيهِمَا نَفْسَهُ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ).

(Onye ọ bula mere Wudu dika Wudu m a, wee kpee Rak'ah abuo n'ekwughị okwu n'obi ya n'ime ha, Chineke ga-agbaghara ya mmehie ya ndi gara aga). Bukhari koro ya.

Otu n'ime idi ukwu nke onodu ekpere bu na Chineke mere ka nsacha (idi ọcha) buru iwu tupu e kpee ya, ma mee ya onodu maka izi ezi ya, n'ihi na ọ bu igodo ekpere, ma ighota uru ya na-eme ka obi na-achosi ike iru ekpere, o kwuru ﷺ:

(الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأَنِ - أَوْ تَمْلَأُ - مَا بَيْنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ، أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَايِعَ نَفْسِهِ فَمُعْظِيهَا، أَوْ مُؤْبِقُهَا).

(Idi ọcha bụ ọkara nke Imaan (Okwukwe), na Otuto niile dịrị Chineke (Alhamdulillah) na-emejupụta ihe ọtụtù, na Chineke dị nsọ (Subhaanallah) nakwa Otuto niile dịrị Chineke (Alhamdulillah) na-emejupụta - ma ọ bụ na-emejupụta - ihe dị n'etiti eluigwe na ụwa, na ekpere bụ ihè, na Sadaqah (onyinye ebere) bụ ihe akaebe, na ndidi bụ ọkụ na-enwu enwu, na Qur'an bụ ihe akaebe kwadoro gi, ma ọ bụ megide gi. Mmadụ niile na-apụta n'ụtụtụ na-ere mkpuruobi ha, wee tohapụ ya, ma ọ bụ laa ya n'iyi). Muslim kọrọ ya.

Na ọ siri ﷺ (udo na ngozi Chineke dịrị ya):

(مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الوُضوءَ خَرَجَتْ خَطَايَاهُ مِنْ جَسَدِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِهِ).

(Onye ọ bula mere Wudu ma mee ya n'ụzọ zuru oke, mmehie ya ga-esi n'ahụ ya pụta, ruo mgbe ọ ga-esi n'okpuru mbọ ya pụta). Muslim kọrọ ya.

N'ihia ya, ohu ahụ na-abia kwute Onyenwe ya n'ọnọdụ idi ọcha; idi ọcha n'anụ ahụ site na Wudu, na idi ọcha n'ime mmụọ site n'irụ ofufe a, na-eji ezi obi eme ya maka Chineke Onye Dị Elu, n'igbaso

nduzi nke Onye Amụma ﷺ.(udo na ngozi Chineke dịrị ya).

Ihe ndị iwu manyere ime Wudu maka ha:

1- Ekpere n'ozuzu ya, ma ọ bụ nke iwu ma ọ bụ nke afọ ofufo.

2- Igba Ka'abah gburugburu (Tawaf).

3- Imetụ Akwụkwọ Nsọ Qur'an (Mushaf) aka.

A na m eme Wudu ma na-asa ahụ jiri mmiri dị ọcha:

Mmiri dị ọcha bụ: mmiri ọ bụla siri n'eluigwe gbadata ma ọ bụ siri n'ala maputa wee nọgide n'ọnọdụ mmalite okike ya, ebe otu n'ime njirimara ya atọ na-agbanweghi, nke bụ: ụcha, uto, na isi: site n'ihe ọ bụla n'ime ihe niile na-ewepụ idị ọcha nke mmiri.

Wudu

Nzọụkwụ 1: Ebumnuche, ebe ọ na-anọ bụ n'obi, ihe ebumnuche pụtara bụ: mkpebi siri ike nke obi n'ime omume ofufe iji bjaruo Chineke Onye Dị Elu nso.

Nzọụkwụ 2: M na-ekwu: N'aha Chineke (Bismillah).

Nzọụkwụ 3: Ịsa ọbụ aka abụọ, ugboro atọ.

Nzọụkwụ 4: Ịsụcha ọnụ, ugboro atọ.

Ịsụcha ọnụ bụ: itinye mmiri n'ọnụ na ikwaghari ya n'ime ya, ma mechaa gbupụ ya.

Nzọụkwụ 5: Ikunye mmiri n'imi, emesia ifupụ ya ugboro atọ, na ikunye mmiri n'imi: nke bụ idoro

mmiri site n'iku ume ruo n'ime ime imi.

Na ifupụ ihe n'imi (Istinthaar): ọ bụ iweputa ihe dị n'imi dika unyi imi na ihe ndị ọzọ site n'ume.

Nzọụkwụ 6: Ịsa ihu, ugboro atọ.

Oke nke ihu:

Ihu: Ihe e ji eche ihu.

Na oke ya n'obosara: site na ntị ruo na ntị.

Ókè ya n'ogologo bụ: site n'ebe ntutu isi na-epụtakarị ruo na nsọtụ agba.

Ịsa ihu ụnyere ntutu ọbụla dị nro dị na ya, yana akụkụ ihu na-enweghị ntutu (al-bayad) na ntutu dị n'akụkụ ntị (al-idhar).

Na ebe ọcha ahụ bụ: ihe dị n'etiti aji akụkụ ihu na nro ntị.

Ma ntutu akụkụ ihu (al-idhaar) bụ: ntutu nke dị n'elu ọkpụkpụ ahụ putara ihè, nke dabara n'otu ahiri na oghere ntị ahụ na-abanye n'ime isi, nakwa ihe ọ bụla na-agbadata site na ya ruo n'obere anụ ahụ putara ihè dị n'ọnụ oghere ntị.

Otu ahụ kwa, ịsa ihu ụnyere akụkụ niile putara ihè nke ntutu afụ ọnụ juru eju, tinyere nke gbadatara site na ya.

Nzọụkwụ 7: Ịsa aka abụọ malite n'ọnụ mkpisi aka ruo n'ikpere aka abụọ ahụ, ugboro atọ.

A ụnyere ikpere aka abụọ ahụ n'ịsa aka abụọ nke iwu manyere.

Nzọụkwụ 8: Ịhị aka n'isi dum jiri aka abụọ, tinyere ntị abụọ ahụ otu ugboro.

Ọ ga-amalite n'ihu isi ya, jiri aka ya abụọ gaa n'azụ olu ya, emesia ọ weghachi ha.

Ọ ga-etinye mkpisi aka ntụaka ya abụọ n'ime ntị ya abụọ, na-edokwasị mkpisi aka ukwu ya abụọ n'akụkụ mputa ntị ya abụọ; site na nke a, ọ ga-ahị akụkụ mputa nakwa akụkụ ime ntị ya aka.

Nzọụkwụ 9: Ịsa ụkwụ abụọ site na mbido mkpisi ụkwụ ruo na nkwonkwo ụkwụ abụọ ahụ, ugboro atọ, a gụnyekwara nkwonkwo ụkwụ abụọ ahụ n'ịsa ụkwụ abụọ ahụ iwu manyere.

Nkwonkwo ụkwụ abụọ bụ: Ọkpụkpụ abụọ ahụ putara ihè dị n'ala ala ụkwụ.

Nzọụkwụ 10: Ọ bụ ihe a kwadoro (Sunnah) ka onye Alakuba kwuo mgbe ọ mesiri Wudu: "A na m agba àmà na ọ dighi chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezuga Chineke, naani Ya, O nweghi onye ha na Ya na-ekekoriita, ma na m agba àmà na Muhammad bu ohu Ya na Onye Ozi Ya, O Chineke, mee ka m so n'ime ndi na-echehari, meekwa ka m so n'ime ndi na-eme ka onwe ha di ocha," n'igbaso okwu Onye Amuma ﷺ: (Onye ọ bula mere Wudu, wee mee ya n'uzọ zuru oke, emesia ọ si: A na m agba àmà na ọ dighi chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezuga Chineke, naani Ya, O nweghi onye ha na Ya na-ekekoriita, ma na m agba àmà na Muhammad bu ohu Ya na Onye Ozi Ya, O Chineke, mee ka m so n'ime ndi na-echehari, meekwa ka m so n'ime ndi na-eme ka onwe ha di ocha, a ga-emeghere ya onu ụzọ asatọ nke Aljannah, ka o wee si n'ime nke

ọ bụla ọ choro banye) Tirmidhi koro ya.

Ihe ndi a na-emebi Wudu:

1. Ihe na-esi n'uzo abuo ahụ (nke ihu na nke azu) aputa dika mamiri, nsi, ikuku, Maniyy, na Madhiyy.

2. Itufu uche site n'ura miri emi, ma ọ bu itubo, ma ọ bu inubiga mmanya okè, ma ọ bu igba ara.

3. Ihe obula na-eme ka nsacha ahụ (Ghusl) buru iwu, dika Janabah, ihu nsọ, na obara omugwo.

Mgbe mmadu gbochara mkpa ya, ọ bu iwu n'ahụ ya iwepu unyi ahụ ma ọ bu site n'iji mmiri di ocha (Tahur), nke bukwa nke kachasi mma, ma ọ bu site n'iji ihe na-abughị mmiri di ocha nke e nwere ike iji wepu unyi ahụ, dika okwute, akwukwo, akwa, na ihe ndi yiri ha, ma ọ buruhaala na a ga-ehicha ya nhicha ato na-asachapu unyi ma ọ bu karia, ma burukwa site n'iji ihe di ocha ma buru nke iwu kwadoro.

Ihi aka n'elu soks akpukpo abuo (Khuffayn) na soks abuo (Jawrabayn)

N'onodu a na-eyi soks akpukpo anu (khuffayn) ma ọ bu soks (jawrabayn), a nwere ike ihicha n'elu ha n'enweghi mkpa isa ukwu abuo ahụ, dabere n'onodu ndi a:

1. Iyiri ha abuo ga-abu mgbe e nwechara nsacha (idi ocha) zuru oke site n'adighi ocha nke nta nakwa adighi ocha nke ukwu.

2. Ka ha abuo di ocha, n'enweghi unyi (najis).

3. Ihicha ahụ ga-abụ n'ime oge a kara aka maka ya.

4. Na ha abụọ ga-abụ ihe ziri ezi (Halal), yabụ na ha agaghị abụ, dika ọmụmaatụ, ihe ezuru ezumaobụ ihe anapụrụ n'ike.

Khuffayn bụ: sọks akpukpọ anụ: nke bụ ihe a na-eyi n'ụkwụ nke e ji akpukpọ anụ dị nro mee ma ọ bụ ihe yiri ya, na ihe yiri ya bụ akpukpọ ụkwụ ndị na-ekpuchi ụkwụ abụọ. Jawrabayn bụ sọks nkịtị: nke bụ ihe mmadụ na-eyi n'ụkwụ abụọ ya nke e ji ákwà mee ma ọ bụ ihe yiri ya, na ihe yiri ya bụ ihe a na-akpọ ash-sharraab (sọks).

Amamihe dị n'iwu kwadoro ihia aka n'elu sọks akpukpọ (khuffayn): Amamihe dị n'ihia aka n'elu khuffayn bụ iweta idi mfe nakwa ibelata ihe isi ike nye ndị Alakuba, ndị ọ na-esiri ike iyipụ sọks akpukpọ (khuff) ma ọ bụ sọks nkịtị (jawrab) iji saa ụkwụ abụọ ha, ọkachasi n'oge oyi na oke oyi, nakwa na njem.

Oge ihia aka: Onye bi n'obodo: otu ubochi na otu abali (awa 24). Onye njem: ubochi ato na abali ha (awa 72).

A na-amalite iguta oge ihicha a site n'ihicha nke mbu a hichara n'elu sọks akpukpọ (Khuffayn) ma ọ bụ sọks nkịtị (Jawrabayn) mgbe e nwesiri onodu adighi ocha (Hadath).

Uzo E Si Ehicha N'elu Sọks Akpukpọ (Khuffayn) Ma O Bụ Sọks (Jawrabayn):

1. A ga-eme ka aka abụọ dewe mmiri.

2. A ga-efefe aka n'elu ụkwụ (site n'ọnụ ọnụ mkpisi ụkwụ ruo na mbido ọkpụkpụ ụkwụ).

3. A ga-ahị aka n'ụkwụ nri site n'iji aka nri, nakwa n'ụkwụ ekpe site n'iji aka ekpe.

Ihe Ndị Na-emebi Mash (Ihicha): 1. Ihe ọ bụla na-eme ka nsacha ukwu (Ghusl) bụrụ iwu. 2. Ngwucha oge a kara aka maka Mash.

Ghusl (Nsacha Ukwu).

Ọ bụrụ na nwoke ma ọ bụ nwanyị enwee mmekọ anụ ahụ, ọbụlagodi na ọ nweghi ihe si na ya pụta, ma ọ bụ na mmiri ọmụmụ (Maniyy) si n'ahụ ha pụta site n'aguụ mmekọahụ n'oge ha mụ anya, ma ọ bụ na ọ pụtara n'oge ha na-ehi ụra; ọ bụ ọrụ diiri ha isacha onwe ha kpamkpam, ka ha wee nwee ike ikpe ekpere ma ọ bụ mee ihe ọ bụla ọzọ choro ka e dechaa onwe. N'otu aka ahụ, mgbe nwanyị dīchara ọcha site na nsọ nwanyị na ọbara ọmụgwọ, ọ bụ ọrụ diiri ya ka ọ saa ahụ nsọ ya tupu ọ nwee ike ikpe ekpere ma ọ bụ mee ihe ọ bụla choro idi ọcha.

Uzo e si asa ahụ (Ghusl) di ka ndi a:

Onye Muslim igbasa mmiri n'ahụ ya dum n'uzo ọ bụla o nwere ike idi, nke gunyere isucha ọnụ na ikunye mmiri n'imi. Ọ bụrụ na ọ gbasaa mmiri n'ahụ ya dum, adighi ọcha ukwu ga-apụ n'ahụ ya, idi ọcha ya ezuokwa oke.

E nwekwara usoro ọzọ kachasi zuo oke, nke bụ ihe Onye Amuma ﷺ na-eji arụ ọrụ, ọ bụkwa dika ndi

a:

01 Ebumnobi iwepụ adighi ọcha.

02 Ikpọ Bismillah, ịsa aka abụọ ugboro atọ, emesia ịsa ebe nzuzo.

03 Wudu zuru oke dika onye Alakuba si eme ya maka ekpere.

04 Iwusa mmiri n'isi ugboro atọ, wee jiri ya mee ka mmiri ruo na mgborogwu ntutu isi ya.

05 Igbasa mmiri n'ahụ dum, ọ ga-amalite site n'ịsa akụkụ ahụ nke aka nri tupu ọ saa nke aka ekpe, ma jiri aka abụọ na-ete ya iji hụ na mmiri ruru n'akụkụ ahụ niile.

A machibidoro onye nọ n'ọnọdụ adighi ọcha (Junub) ime ihe ndi a na-esonụ ruo mgbe ọ sachara ahụ (Ghusl):

01 Ekpere.

02 Igba Ka'bah gburugburu (Tawaf).

03 Inọ n'ụlọ alakuba (Masjid), ma a na-ekwe ya igafe naanị na-enweghi inọ.

04 Imetụ Mus'haf(Qur'an)aka.

05 Igu Qur'an.

Tayammum (Isacha ahụ site n'ájá).

Ọ bụrụ na onye Alakuba enwetaghị mmiri ọ ga-eji mee nsacha (idi ọcha), ma ọ bụ na ọ nweghi ike iji mmiri mee ihe n'ihia ọrịa ma ọ bụ ihe yiri ya, ma na-atụ egwu na oge ekpere ga-agafe ya, mgbe ahụ ọ ga-eji ájá mee Tayammum.

Usoro esi eme nke a bụ ka ọ kụọ aka ya abụọ n'ala

otu ugboro, emesia o jiri ha hia n'ihu ya nakwa n'ọbụ aka ya abụọ naanị. Ọ bụkwa iwu ka ájá ahụ bụrụ nke dị ọcha.

Tayammum na-emebi site n'ihe ndị a:

1- Tayammum na-emebi site n'ihe ọ bụla na-emebi Wudu.

2- Ọ bụrụ na a chọta mmiri tupu a malite ofufe nke e mere Tayammum maka ya.

Ekpere

Chineke nyere n'iwu maka onye Alakuba ikpe ekpere ise n'ụbọchị nakwa n'abalị, nke bụ: Fajr, Zuhr, Asr, Maghrib, nakwa Isha.

Nkwadebe Maka Ekpere

Mgbe oge ekpere ruru, onye Alakuba ga-eme nsacha site n'ọnọdụ adighị ọcha nke obere nakwa ọnọdụ adighị ọcha nke ukwu, ma ọ bụrụ na ọ nọ n'ọnọdụ adighị ọcha nke ukwu.

Nnukwu adighị ọcha (Hadath Akbar) bụ: ihe na-eme ka ọ dijiri onye Alakuba iwu ịsa ahụ (Ghusl).

Obere adighị ọcha (Hadath Asghar) bụ: ihe na-amanye onye Alakuba iwu ime Wudu.

Onye Muslim na-ekpe ekpere n'uwe dị ọcha, n'ebe dị ọcha pụọ n'unyi na ihe ruru arụ, na-ekpuchi ebe nzuzo ya.

Onye Alakuba na-eji uwe kwesiri ekwesị achọ onwe ya mma n'oge ekpere, ma jiri ya kpuchie ahụ ya. O kwesighị ka nwoke n'ekpere kpughee ihe ọ

bula di n'agbata otube na ikpere ya.

Ọ bụ iwu ka nwanyị kpuchie ahụ ya niile n'ekpere, ewezuga ihu ya na ọbụ aka abụọ ya.

Onye Muslim agaghị ekwu okwu n'ime ekpere beluso okwu ndi puru iche maka ya, ọ ga-egekwa Imaam ntị, ọ gaghikwa eleghari anya n'ime ekpere ya. Ma ọ buru na ọ nweghi ike iburu okwu ndi puru iche nke ekpere n'isi, ọ ga-echeta Chineke ma nye Ya otuto ruo mgbe ọ gwuchara ekpere ahụ. Ọ bụ iwu n'ebe ọ nọ ime ngwa ngwa imuta ekpere ahụ nakwa okwu ya.

Iji kpee ekpere n'uzo ziri ezi, site n'ikike Chineke, anyi na-agbaso nzokwu ndi a ma na-edebe ha:

Nzokwu 1: Ebumnuche maka ofufe mmayere (Faridha) nke m chorọ iru, na onodu ya bu n'obi.

Mgbe m mechara Wudu, m echee ihu na Qiblah, wee kpee ekpere m kwu otu ma ọ buru na m nwere ike ime nke ahụ.

Nzokwu 2: M ga-ewelite aka m abuo ruo n'ogo ubu m ma si: (Allahu Akbar), na-enwe ebumnobi ibanye n'ekpere.

Nzokwu 3: Guo ekpere mmeghe site n'ihe a koru, n'ime nke ahụ bu okwu a:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا عَزَّكَ)

(Otuto diri Gi, O Chineke, nakwa ekele Gi. Aha Gi di ngozi, idi ukwuu Gi dikwa elu, ọ dighikwa chi ozo ma e wezuga Gi).

Nzọụkwụ 4: A na m ariọ Chineke maka mgbaba pụọ na Ekwensu a buru ọnụ, wee si:

(أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ).

(A na m agbaba n'ebe Chineke nọ pụọ n'aka Ekwensu a chupuru achupu).

Nzọụkwụ 5: Gụọ Sura Al-Fatiha na Rak'ah ọ bụla, nke bụ:

(الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٤﴾ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٥﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٦﴾).

{Otuto niile dịrị Chineke, Onye Nwe Uwa Niile *
Onye ebere n'ụzọ niile, Onye ebere n'ụzọ pụrụ
iche *}

Dinwenu nke Ụbọchị Nkwughachị Ụgwọ na Ikpe
Ikpe *

Ọ bụ naanị Gị ka anyị na-eфе ofufe, ma ọ bụkwa
n'aka naanị Gị ka anyị na-achọ enyemaka *

Duzie anyị n'ụzọ ahụ kwụ ọtọ *

Ụzọ nke ndị ahụ I tụtwasiri ha amara Gị, na-
abughị nke ndị ahụ e wekwasiri ha iwe, na-
abughikwa ndị ahụ hiere ụzọ.}

Emesia, m ga-asị: (Aamiin), nke putara: O
Chineke, nabata ekpere a.

M ga-agụ mgbe Fatiha gasiri ihe diiri mfe site na
Qur'an na Rak'ah nke mbu na nke abuo naanị

n'ekpere ọbụla. Nke a abụghị iwu, ma ime ya nwere ụgwọ ọrụ dị ukwuu.

Nzọụkwụ 6: Aga m asị: ("Chineke kachasi ukwuu") wee hulata maka Rukuu' ruo mgbe azu m kwuziri akwuzi, na-atukwasị aka m abụọ n'ikpere m abụọ ma na-agbasapụ mkpisi aka m, emesia m asị n'ime Rukuu': ("Otuto diri Onyenwe m Di Ukwuu") ugboro atọ.

Nzọụkwụ 7: M ga-ebili site na Rukuu' na-asị: (Chineke anụla onye na-enye Ya ekele) na-ewelite aka m abụọ ruo n'ogo ubu m, ma mgbe ahụ m guzoro ọtọ ziri ezi, m ga-asị: (Onyenwe anyị, ekele niile diri Gi).

Nzọụkwụ 8: Aga m asị: "Chineke kachasi ukwuu", wee mee Sujuud n'elu aka abụọ, ikpere abụọ, ụkwụ abụọ, ihu ọkpọ, na imi, ma si n'ime Sujuud m: "Otuto diri Onyenwe m Kachasi Elu" ugboro atọ.

Nzọụkwụ 9: Aga m asị: (Chineke kachasi ukwuu) wee welite onwe m site na Sujuud ruo mgbe azu m kwurụ ọtọ, na-anọdụ n'elu ụkwụ ekpe m ma na-eme ka ụkwụ nri m guzo ọtọ, m wee si: (Onyenwe m gbaghara m) ugboro atọ.

Nzọụkwụ 10: Aga m asị: (Chineke kachasi ukwuu) ma mee Sujuud ọzọ dika Sujuud nke mbụ.

Nzọụkwụ 11: Aga m ebili site na Sujuud na-asị: ("Chineke kachasi ukwuu") ruo mgbe m guzoro ọtọ, ma mee n'ime Rak'ah ndi fọdurụ n'ekpere ahụ dika m mere na Rak'ah nke mbụ.

Mgbe Rak'ah nke abụọ nke ekpere Zuhr, na Asr, na Maghrib, na Isha gasiri, m ga-anọdụ ala ịgụ Tashahhud nke mbụ, nke bụ:

(الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ).

(Ekele niile, ekpere niile, nakwa ihe ọma niile dịrị Chineke. Udo dịrị gị, O Onye Amụma, nakwa ebere Chineke na ngozi Ya. Udo dịrị anyị nakwa n'ahụ ndị ohu Chineke ndị ezi omume. A na m agba àmà na ọ dighị chi ọzọ ma e wezuga Chineke, a na m agbakwa àmà na Muhammad bụ ohu Ya nakwa onye ozi Ya). Emesia, a ga m ebili maka Rak'ah nke atọ mgbe nke ahụ gasiri.

Mgbe Rak'ah ikpeazụ nke ekpere ọ bụla gasiri, m ga-anọdụ ala ịgụ Tashahhud ikpeazụ, nke bụ:

(الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ).

(Ekele niile, ekpere niile, nakwa ihe ọma niile dịrị Chineke. Udo dịrị gị, O Onye Amụma, nakwa ebere Chineke na ngozi Ya. Udo dịrị anyị nakwa

n'ahụ ndị ohu Chineke ndị ezi omume. A na m agba àmà na ọ dighị chi ọzọ ma e wezuga Chineke, a na m agbakwa àmà na Muhammad bụ ohu Ya nakwa onye ozi Ya. O Chineke, wusa ekpere n'ahụ Muhammad nakwa n'ahụ ezinụlọ Muhammad, dika I siri wusa ekpere n'ahụ Ibrahim nakwa n'ahụ ezinụlọ Ibrahim; n'ezie, I bụ Onye kwesiri otuto, Onye di ebube. O Chineke, gozie Muhammad nakwa ezinụlọ Muhammad, dika I siri gozie Ibrahim nakwa ezinụlọ Ibrahim; n'ezie, I bụ Onye kwesiri otuto, Onye di ebube).

Nzọụkwụ 12: Mgbe nke ahụ gasiri, aga m enye ekele udo n'aka nri m wee si: (Udo diri unu nakwa ebere Chineke), ma nye ekele udo n'aka ekpe m wee si: (Udo diri unu nakwa ebere Chineke), na-enwe ebumnobi iputa n'ekpere ahụ, sitekwa na nke a aruchaala m ekpere ahụ.

Hijab nke nwanyi Muslim.

Okwu Ya, Onye Di Elu:

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦٠﴾﴾

{O Onye Amuma, gwa ndi nwunye gi, umu gi ndi nwanyi, na umu nwanyi nke ndi kwere ekwe ka ha dọdakwasị akukụ uwe mkpuchi ha n'ahụ ha. Nke ahụ ga-akacha mma ka e wee mata ha, ka a ghara imeru ha ahụ. Chineke bụkwa Onye na-agbaghara,

Onye nwere ebere.} [Surah Al-Ahzab: 59].

Chineke mere ya iwu n'ebe nwanyị bụ onye Alakuba nọ iyiri ákwà na-ekpuchi isi, ikpuchi ihe nzuzo ya nakwa ahụ ya niile pụọ n'anya ụmụ nwoke na-enweghị njikọ ọbara ma ọ bụ nke alụmdi na nwunye n'ebe ọ nọ, site n'iji ụdị uwe a na-ejikari eme ihe n'obodo ya. O kweghị ka ọ yipụ ákwà na-ekpuchi isi ya belusọ n'ihu di ya ma ọ bụ ndị ikwu ya a machibidoro ya ilu. Ha bụ: ndị a machibidoro nwanyị bụ onye Alakuba ilu na di kpamkpam. Ha gụnyere: (Nna nakwa ndị nna ya gbagochie, nwa nwoke nakwa ụmụ ụmụ ya gbadochie, ụmụnne nna di ikom na ụmụnne nne di ikom, nwanne nwoke, nwa nwoke nwanne nwoke mụrụ, nwa nwoke nwanne nwanyị mụrụ, di nne ya, nna di ya nakwa ndị nna ya gbagochie, nwa nwoke di ya nakwa ụmụ ụmụ ya gbadochie, nwanne nwoke site n'ịnụ otu ara, nakwa di nwanyị ahụ nyere ya ara; ihe a machibidoro site n'ịnụ otu ara bụkwa otu ihe ahụ a machibidoro site n'ọbara).

Nwanyị onye Alakuba na-agbaso ụfọdụ ụkpụrụ gbasara iyi uwe ya:

Nke mbụ: Ikpuchi ahụ niile.

Nke abụọ: Na o kwesighị ibụ n'ime ihe nwanyị na-eyi iji chọọ onwe ya mma mgbe ọ nọ n'ihu ụmụ nwoke na-abughị ndị ikwu ya.

Nke atọ: Ọ gaghị abụ nke na-enyocha anya nke ga-ekpughe ahụ ya.

Nke anọ: Ọ ga-abụ uwe sara mbara, nke na-adighi abachi ahụ iji kọwapụta nhazi nke ahụ ya.

Nke Ise: Ọ ghara ibụ nke e tere ihe na-esi isi uto ma ọ bụrụ na ọ ga-agabiga n'ebe ụmụ nwoke bịa abia nọ, ndi ga-anụ isi ihe na-esi isi uto ahụ n'ahụ ya.

Nke Isii: Ka ọ ghara iyiri uwe nwoke.

Nke asaa: Ka ọ ghara iyiri uwe ụmụ nwanyi na-abughị ndi Alakuba n'ofufe ha ma ọ bụ n'ememme ha.

Nke asatọ: Ọ gaghi abụ uwe ejiri choọ inweta aha (Libas Shuhrah).

N'ime àgwà onye kwere ekwe n'ezie

Okwu Ya, Onye Dị Elu:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾﴾

{N'ezie, ndi kwere ekwe bu naani ndi ahụ, mgbe a kpọturu aha Chineke, obi ha na-atu egwu, nakwa mgbe a guburu ha amaokwu Ya di ichie ichie, ọ na-eme ka okwukwe ha mubaa, ọ bukwa n'aka Onye nwe ha ka ha na-atukwasị obi.} [Surah Al-Anfal: 2]

- Ọ bụ onye eziokwu n'okwu ya, ma ọ naghị agha ugha.

- Ọ na-emezu ogbugba ndu na nkwa.

- Ọ naghị eme ajọ omume n'esemokwu.

- Ọ na-edobe ntukwasị obi (Amanah).

- Ọ na-achọrọ nwanne ya nwoke Onye Alakuba
ihe ọ na-achọrọ onwe ya.

- Onye na-emesapụ aka.

- Ọ na-eme ihe ọma nye ndị mmadụ.

- Ọ na-ejikọ mmekọrịta ezinụlọ.

- Ọ na-enwe afọ ojuju na mkpebi Chineke, na-
ekele Ya n'ọnọdụ ihe ọma, ma na-enwe ndidi
n'ọnọdụ ihe ọjọọ.

- Ọ na-enwe àgwà ihere (Hayaa).

- Ọ na-emeere ihe niile e kere eke ebere.

- Obi ya dị ọcha pụọ n'ìkpọasi, na akụkụ ahụ ya
dịkwa ọcha pụọ na mmegbu n'ebe ndị ọzọ nọ.

- Ọ na-agbaghara ndị mmadụ.

- Ọ naghị eri ọmụrụ nwa (Riba), ọ naghịkwa ejị
ya eme azumahia.

- Ọ naghị akwa iko.

- Ọ naghị anụ ihe na-aba n'anya (Khamr).

- Ọ na-eme ndị agbata obi ya ihe ọma.

- Ọ dighị emegbu, ọ dighịkwa agba okpuru.

- Ọ dighị ezu ohi, ọ dighịkwa eme aghughọ.

- Ọ na-asọpụrụ nne na nna ya, ọbụlagodi ma ha
abughị ndị Muslim, ma na-erubere ha isi n'ihe ọma.

- Ọ na-azụlite ụmụ ya n'ezi omume, na-enye ha
iwu ime ihe ndị okpukpe nyere n'iwu (Wajibat), ma
na-amachibido ha ajọ omume na ihe ndị a
machibidoro iwu (Muharramat).

- Ọ naghị enomi omume nke ndị na-abughị ndị
Muslim n'ihe ndị pụrụ iche nke okpukpe ha ma ọ bụ

n'omenala ndị ghọworo ihe pụrụ iché na akara njirimara nye ha.

- Ọ na-echegharị n'ebe Chineke nọ, ma na-arịọ Ya mgbaghara maka ọdịda na mmehie ya.

Ụkpụrụ Ndị Dị Mkpá n'Okwukwe Onye Muslim.

01 Chineke bụ Onyenwe anyị, ọ dịghị chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezuga Ya, ọ dịghị Onyenwe ọzọ na-abughị Ya, ọ dịghikwa chi ọzọ ma e wezuga Ya, ọ dịghị ihe ọ bụla yiri Ya, ọ dịghikwa ihe ọ bụla kariri Ya ike, Ọ bụkwa Ya bụ Onye na-anụ ihe niile, Onye na-ahụ ihe niile.

02 Chineke, Onye Dị Nsọ nakwa Onye Dị Elu, nọ n'eluigwe, dị elu n'elu ihe niile O kere, O kewapụrụ Onwe Ya n'ebe ha nọ, ịdị elu Ya zuru okè n'ụzọ niile: ịdị elu nke Onwe Ya, ịdị elu nke ogo Ya, nakwa ịdị elu nke ike Ya. Ọ bụkwa Ya, Onye dị nsọ, gbara ihe niile gburugburu.

03 Anyị na-ekwupụta ihe Chineke Onye Dị Elu kwupụtara maka Onwe Ya, ma ọ bụ ihe Onye amụma Ya Muhammad ﷺ kwupụtara maka Ya, n'ime aha nakwa àgwà, ma na-agonahụ ihe Chineke gonahurụ banyere Onwe Ya, ma ọ bụ ihe Onye amụma ﷺ gonahurụ banyere Ya.

04 Chineke Onye Dị Elu na-aza arịrịọ, na-egbo mkpa, Ọ bụkwa Ya nwe ihe niile. Ọ dịghị onye na-eweta mmerụ ahụ ma ọ bụ abamuru ma e wezuga

Ya, ohu enweghikwa ike inorọ onwe ya na-enweghi
Ya obuna maka otu ntabi anya. O kwesighi ka onye
Alakuba gbakwuru onye ozọ ma e wezuga Chineke
Onye Di Elu n'udi ofufe o bula, di ka irio aririo, ikpe
ekpere, ikwe nkwa, ichu aja, itu egwu, inwe
olileanya, itukwasị obi, nakwa ofufe ndi ozọ putara
ihe ma o bu zoro ezo. Onye o bula nyefere ofufe o
bula nye onye ozọ ma e wezuga Chineke Onye Di
Elu, onye ahụ bu onye na-ekenye Chineke ibe
(Mushrik).

05 Mmehie kachasi ukwuu nakwa nke kachasi na
nnukwu mmehie bu isonye Chineke ibe (Shirk), ma
onye obula nwuru na Shirk, Chineke amachibidola
ya Aljannah, ma ebe obibi ya bu Oku, o bukwa
mmehie nke Chineke na-adighi agbaghara ma o
buru na ohu anwu na ya ma ghara icheghari puo
na ya.

06 Ihe gafere ohu agaraghi emetu ya, ihe meturu
ya agaraghikwa agafe ya, ihe a manyere onye
Alakuba bu inwe okwukwe n'ikpe na akara aka
Chineke, inwe afọ ojuju n'ihe Chineke Onye Di Elu
kara aka, nakwa ito Onye nwe ya na inye Ya ekele
n'onodu o bula.

07 Muhammad ﷺ bu onye amuma anyi, onye kasi
mma n'ime umu mmadu, nakwa akara mmechi nke
ndi amuma, o bukwa onye na-arichite anya nakwa
onye a na-anabata aririo ya n'Ubochi Mbilite
n'Onwu, Chineke mere ya enyi Ya chiri anya di ka O

siri mee Ibrahim (ka udo diri ya) enyi chiri anya.

10. Akwukwo anyi bu Qur'an Di Ebube, nke na-arụ orụ ebube, nke e ji n'aka na o bu eziokwu, nke e ji ogugu ya efe ofufe, nke Chineke Onye Di Elu wedataara Onye Amuma anyi Muhammad ﷺ site n'aka Jibril (ka udo diri ya), onye kachasi ukwu n'ime ndi mmuo ozi. Chineke Onye Di Elu echekwawokwa ya puo na nruru nakwa mgbanwe, dika O kwuru (Otuto diri Ya).

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

{N'ezie, Anyi kpughere Ncheta ahụ, ma n'ezie, Anyi bu ndi na-echekwa ya.} [Surah Al-Hijr: 9].

11- Ndi mmadu kacha nso na Chineke bu ndi kacha erubere Ya isi, na ndi kacha agbaso iwu Ya. O nweghi onye Arab ka onye na-abughi onye Arab mma, o nweghikwa onye na-abughi onye Arab ka onye Arab mma; o nweghi onye ocha ka onye ojii mma, o nweghikwa onye ojii ka onye ocha mma, ma e wezuga site n'egwu Chineke (Taqwa). Ndi mmadu niile sitere na Adam, Adam siterekwa n'aja. Onye Di Nso siri:

﴿...إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ...﴾

{...N'ezie, onye kachasi asopuru n'ime unu n'ebe Chineke no bu onye kachasi atu egwu Ya n'ime unu...} [Surah Al-Hujurat: 13].

12- Onye Muslim na-ekwere na ndi mmuo ozi a

na-asọpuru, ndị na-edekọ ihe, ma kwerekwa na ịdị adi ha, nakwa na ha bụ ndị ohu e kere eke, Chineke Onye Dị Elu kere ha: site n'ìhè, ma ha bụkwa ihe e kere eke n'ime ihe ndị Chineke Onye Dị Elu kere, n'ime ha bụ Jibril onye e nyefere ọrụ mkpughe, nakwa Mikail onye e nyefere ọrụ mmiri ozuzo, nakwa Israfil onye e nyefere ọrụ ifu n'opi, nakwa mmuọ ozi nke ọnwụ onye e nyefere ọrụ iwepu mkpuruobi ndị ohu.

13- Onye Muslim na-ekwere n'ìhe ịrịba ama nke Oge Ikpeazu, na mputa nke Masih ad-Dajjal, na mgbadata nke Isa nwa Maryam (udo dirị ya) site n'eluigwe n'oge ikpeazu, nakwa ọwụwa anyanwụ site n'ebe odịda ya.

14- Onye Muslim kwenyere na ahụhụ ime ili maka onye kwesiri ya, nakwa ngozi ime ili maka onye kwesiri ya, nakwa ajụjụ Munkar na Nakir n'ime ili ya gbasara Onyenwe ya, okpukpe ya, nakwa onye amuma ya, nakwa na ili bụ ogige n'ime ogige dī iche iche nke Jannah, ma ọ bụ olulu n'ime olulu dī iche iche nke Ọkụ.

15- O kwenyere n'ikpọlite n'ọnwụ nakwa ụgwọ ọrụ maka omume n'Ubochi Mbilit n'Ọnwụ, nakwa na Jannah na Ọkụ bụ ihe e kere eke na-agaghị ala n'iyi ebighi ebi.

16- Anwansi (Sihr) bụ ịgonahụ Chineke (Kufr), o zighi ezi imuta ya ma ọ bụ ịgakwuru ndị na-eme anwansi na ndị aghughọ. Onye Alakuba

ekwesighikwa ikwere onye dibia afa ma o bu onye na-akọ odinihu, n'ih i na onye o bula kwere ha, n'ezie o gonahula ihe e zitere nye Muhammad ﷺ.

17 - Onye Alakuba na-ahụ ndi enyi Onye Ozi Chineke ﷺ n'anya, o na-ahụ onye huru ha n'anya n'anya ma na-akpo onye kporo ha asi asi; n'ih i na ihu ha n'anya bu okpukpe nakwa ezi omume, ma ikpo ha asi bu ekweghi ekwe nakwa ihu abuo, O ﷺ sir i: (Unu akparila ndi enyi m) Muslim koro ya. Ma onye obula nke na-ekwuj o maobu na-eleda otu n'ime ndi Sahaba—ka ihu oma Chineke diri ha—anya, o bu onye kpafuru akpafu, nke na-ebute ihe ohuru n'okpukpe.

16- Onye Alakuba na-akwado na okwa Kalifa (ibu onye nochiri anya) mgbe Onye Ozi Chineke gachara (ka udo na ngozi Chineke diri ya na ezinulo ya) di otu a: nke mbu, o diri Abu Bakr As-Siddiq (ka Chineke nwee af ojuju n'ebe o no), iji gosi idi mma ya karia nakwa ibute ya uz o n'elu Ummah niile; emesia o diri Umar nwa Khattab (ka Chineke nwee af ojuju n'ebe o no); emesia o diri Uthman (ka Chineke nwee af ojuju n'ebe o no); emesia o diri Ali nwa Abi Talib (ka Chineke nwee af ojuju n'ebe o no). Ha bu ndi Kalifa ziri ezi nakwa ndi ndu e duziiri n'ez i uz o. (Note: Preserved the numbering anomaly '16' as it appears in the source).

17- Omume ofufe niile na-adabere n'ih e nyere n'iwu (Tawqifiyyah), ya mere o kweghi inye

Chineke Onye Dị Elu ofufe ọ bụla beluso ma o guzosiri ike n'ime Akwukwo Chineke Onye Dị Elu ma ọ bụ na Sunnah nke Onye ozi Ya ﷺ. Ma ofufe ọ bụla ndị mmadu meputara mgbe onwu Onye Amuma ﷺ gasiri, nke na-esoghi ntuziaka ya, ọ bụ ihe e meputara oheru (Bid'ah) a juru aju, o kwuru ﷺ: (Onye ọ bụla meputara ihe oheru n'ime okwu anyi a, nke na-esiteghi na ya, a ga-aju ya) Al-Bukhari koru ya.

18- Nnabata nke ofufe dabere na ntala abuo bu isi, ha bu: Iji ezi obi (Ikhlas) meere Chineke Onye Dị Elu n'ime ofufe, nakwa nke abuo bu igbaso Onye Amuma ﷺ n'ime ya. Ya mere, a naghị anabata ofufe ma ọ buru na e jighi ezi obi (Ikhlas) meere Chineke ya, nakwa a naghị anabata ya ma ọ buru na ọ bughị na nduzi nke Onye Ozi Chineke ﷺ.

Obi uto m di n'okpukpe m bu Islam

Onye Dị Elu Sirị:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ﴿٩٧﴾

{Onye ọ bụla ruru ezi omume, ma ọ bụ nwoke ma ọ bụ nwanyi, ma ọ buru na ọ bu onye kwere ekwe n'ezie, Anyi ga-enye ya ndu di mma ma kwuo ha ugwo oru ha kachasi mma n'ihe ọ bụla ha na-aru.} [Surah An-Nahl: 97].

O so n'ihe kachasi ebute onu, obi iru ala, na obi

uto n'ime obi onye Alakuba bu njiko ozugbo o nwere na Onyenwe ya, n'enweghi onye ogbugbo o bula site na ndi di ndu, ndi nwuru anwu, ma o bu arusi. Ya mere, Chineke Onye kachasi elu kwuru n'ime Akwukwo Nso Ya na O no nso n'ebe ndi ohu Ya no mgbe niile, na-anu olu ha, ma na-aza aririyo ha (Du'a), dika Onye di ebube kwuru, si:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾﴾

{Ma mgbe ndi ohu M juru gi gbasara M, n'ezie, anọ M nso. M na-aza oku nke onye na-akpoku mgbe o kpokuru M. Ya mere, ka ha zaa M ma kwere na M, ka ha wee nweta ezi nduzi.} [Surah Al-Baqarah: 186], Chineke (Onye di Nso) nyekwara anyi iwu ka anyi riy Ya aririyo (Du'a), wee mee ka ihe a so n'ofufe kachasi ukwu nke onye Alakuba na-eji abiaru Onyenwe ya nso, dika O kwuru, Onye Di Ike na Onye Di Ebube:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾﴾

{Ma Onyenwe unu siriy: Kpokuonu M, M ga-aza unu. N'ezie, ndi ahụ na-anya isi ife M ofufe ga-abanye Jahannam n'iweda n'ala.} [Surah Ghafir: 60], Ya mere, onye Muslim nke ezi omume na-enwe mkpa Onyenwe ya mgbe niile, na-ariyo Ya aririyo

(Du'a) mgbe niile n'ihu Ya, ma na-abịaru Ya nso site n'ezi omume ofufe.

N'ezie, Chineke (Onye dị elu) kere anyị n'ime mbara igwe a maka amamihe dị ebube, ma O keghi anyị n'efu; nke bụ ife naanị Ya ofufe na-enweghi onye mmekọ, O weputakwaara anyị okpukpe zuru oke nke si n'aka Chineke nke na-ahazi ihe niile gbasara ndụ anyị nke onwe nakwa nke ọha, ma jiri iwu okpukpe a ziri ezi chekwaa ihe ndị kachasi mkpa ná ndụ, nke bụ okpukpe anyị, ndụ anyị, ùgwù anyị, uche anyị, na akụ na ụba anyị. Onye ọ bụla biri ndụ na-agbaso ihe Ọ nyere n'iwu ma na-ezere ihe Ọ machibidoro, n'ezie o chekwaala ihe ndị a kachasi mkpa, ma bie ndụ anụrị na udo n'ime ndụ ya n'enweghi obi abụọ.

Njikọ onye Alakuba n'ebe Onyenwe ya nọ dị omimi, ọ na-ebute obi iru ala nakwa izu ike nke mmụọ, mmetụta nke ịdị jụu, nchekwa, na ọñụ, nakwa inwe mmetụta n'inonyere nke Onyenwe, Onye Dị Elu, na nlekọta Ya, nakwa nchebe Ya n'ebe ohu Ya kwere ekwe (Mu'min) nọ. Chineke Onye Dị Elu sịrị:

﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ...﴾

{Chineke bụ Onye nche ndị kwere ekwe, Ọ na-ewepụta ha site n'ọchịchiri gaa n'ìhè...} [Surah Albakara: 257].

Mmekorịta a dị ukwu bụ ọñọdụ nke obi nke na-

ebute inu uto n'ofufe Chineke Onye Ebere, na aguu izute Ya, ma mee ka obi ya fega n'igwe nke obi uto site n'inwe mmetuta nke uto okwukwe.

Uto ahụ nke a na-apughị ikowa ihe uto ya beluso onye deturu ya ire site n'iru oru nrubeisi nakwa izere ihe ojoo, n'ih i nke a, Onye-amuma Muhammad ﷺ na-ekwu:

(ذَاقَ طَعْمَ الْإِيمَانِ مَنْ رَضِيَ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا).

{Onye deturu uto okwukwe bu onye nwere afọ ojuju na Chineke bu Onyenwe ya, na Islam bu okpukpe, nakwa na Muhammad bu onye ozi} Muslim korọ ya.

Ee, o buru na mmadu enwee mmetuta na o no n'ihu Onye Okike ya mgbe niile, mata Ya site n'aha Ya na agwa Ya ndi kachasi mma, fee Ya ofufe di ka a ga-as i na o na-ahu Ya, nwee idi ocha n'obi n'ofufe ya nye Chineke, na-achoghi ihe o bu la ozo site na ya ma e wezuga Chineke (Onye idi ukwu Ya di ebube), o ga-ebi ndu di mma na nke obi uto n'Uwa a, nakwa ngwucha di mma n'Uwa Nke Ozo.

Obuna odachi ndi na-adakwas i onye kwere ekwe n'ezie n'Uwa, n'ezie okpomoku ha na-apu site n'oyi nke ezi nkwenye, na afọ ojuju n'akara aka Chineke Onye kacha elu, na inye Ya ekele maka akara aka Ya niile, ma ihe oma ya ma ihe ojoo ya, nakwa afọ ojuju zuru oke na ha.

O so n'ih e onye Alakuba kwesiri iji kporo ihe ka

obi uto ya na obi iru ala ya wee mubaa bu inachetakari Chineke Onye kachasi elu, na igu Qur'an Nso, dika Onye kachasi elu kwuru, si:

﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾

{Ndi kwere ekwe, ma obi ha na-enweta ume onu site n'icheta Chineke. Cheta na! Site n'icheta Chineke ka obi na-enweta ume onu.} [surah Ar-Ra'd: 28]. Ma ka onye Alakuba na-abawanye n'inachetakari Chineke nakwa n'igu Qur'an, otu a ka njiko ya na Chineke—Onye kachasi elu—na-abawanye, ma mkpuru obi ya ana-adigocha, okwukwe ya ana-esikwa ike.

N'otu aka ahụ, o di mkpa n'ahụ onye Alakuba iji imuta ihe gbasara okpukpe ya site n'isi mmalite ndi ziri ezi kporo ihe, ka o wee fee Chineke Onye Di Elu ofufe n'elu nghota doro anya, n'ihi na Onye Amuma kwuru:

﴿طَلَبَ الْعِلْمَ فَرِيضَةً عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ﴾

(Ichọ ihe omuma bu iwu n'isi onye mmekọ Muslim o bula). Ibn Majah koro ya, Na o ga-abu onye na-edo onwe ya n'okpuru, na-enyefe onwe ya n'iwu Chineke Onye Di Elu, Onye kere ya, ma o ghotara amamihe di n'ime ha ma o bu na o ghotaghi, n'ihi na Chineke Onye Di Elu sirị n'ime Akwukwo Ya Di Ebube:

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ

أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾

{O kwesighi nwoke kwere ekwe ma o bu nwanyi kwere ekwe, mgbe Chineke na onye ozi Ya kpebiri otu ihe, ka ha nwee nhoro n'ihe gbasara ha. Ma onye obula nupuru Chineke na onye ozi Ya isi, n'ezie o kpafuwo n'ikpafu doro anya.} [Surah Al-Ahzab: 36].

Ka Chineke wusa ngozi nakwa udo n'ahu Onye Amuma anyi Muhammad, nakwa n'ahu ezinulo ya na ndi enyi ya niile.

Nchikōta Bara Uru Maka Onye Alakūba.....	2
Okwu Mmalite.....	2
Amamihe dī n'okike ụmụ mmadụ.....	2
Onyenwe m bụ Chukwu	3
Ụfọdụ n'ime aha Ya kachasị mma bụ:.....	4
Onye-amụma m Muhammad ﷺ	6
Muhammad ﷺ: Ebere e nyere dī ka onyinye:.....	7
N'ime njirimara ya ﷺ:	10
Qur'an Dī Ebube bụ okwu nke Onye Nwe m.	10
Okpukpe m bụ Islam.	11
Ọkwa nke mbụ: Okpukperechi nke Islam.....	12
Ogidi nke Islam.....	12
Ogidi nke mbụ: ịgba àmà na ọ dighị chi kwesiri ofufe n'eziokwu ma e wezuga Chineke, nakwa na Muhammad bụ Onye Ozi Chineke.	12
Ogidi nke Abụọ: Iguzobe ekpere.....	13
Ogidi nke atọ: Inye Zakat.	14
Ogidi nke anọ: Ibu ọnụ nke ọnwa Ramadan.....	15
Ogidi nke ise: Ịga njem Hajj n'Ụlọ Nsọ nke Chineke.....	16
Ọkwa nke abụọ: Imaan (Okwukwe).....	17
Ogidi nke Okwukwe	17
Ogidi nke mbụ: Ikwere na Chineke.	18
Ogidi nke abụọ: Ikwere ná ndị mmụọ ozi.....	19
Ogidi nke atọ: Ikwere N'Akwukwọ Nsọ.....	20
Ogidi nke anọ: Ikwere Ná Ndị Ozi.	22
Ogidi nke ise: Ikwere n'Ụbọchị Ikpeazu.....	23
Ogidi nke isii: Ikwere n'Àkàrààkà (Qadar), ma ọ bụ ihe ọma	

ya ma ọ bụ ihe ọjọọ ya.....	23
Ọkwa nke atọ: Ihsan (Ime ezi omume).....	24
Ịdị ọcha (Wudu/Taharah).	25
Wudu	27
Ịhị aka n'elu sọks akpukpọ abụọ (Khuffayn) na sọks abụọ (Jawrabayn).....	30
Ghusl (Nsacha Ukwu).....	32
Tayammum (Ịsacha ahụ site n'ájá).	33
Ekpere	34
Nkwadebe Maka Ekpere	34
Hijab nke nwanyị Muslim.	39
N'ime àgwà onye kwere ekwe n'ezie.....	41
Ụkpụrụ Ndị Dị Mkpà n'Okwukwe Onye Muslim.....	43
Obi ụtọ m dị n'okpukpe m bụ Islam.....	48

ig272v1.0 - 23/07/2026

